

3977 2den Del af Finantslovs f. Finantsaaret fra 1ste April 1870 til 31te Marts 1871. 3978

han vilde have, at der skulde komme en endelig Afgjørelse her idag. Deri mener jeg, at det ærede Medlem ogsaa gjør mig Uret, thi tilvisse, jeg erkjender, at, naar denne Sag om hvem der er Eier af de til Kirken henlagte Midler, endelig engang skal afgjøres, enten directe eller indirecte, saa er det Rigsdagen, som har den lovgivende Myndighed derom; men hvad jeg paastaar, er, at det er uberettiget, uden naar Sagen er forberedt, saaledes at Rigsdagen kan tage Bestemmelse derom enten gjennem noie Prøvelse fra Regjeringens Side og saa Forslag derom, eller gjennem noie Prøvelse af et af Rigsdagen nedsat Udvalg, og saa Forslag derom, at afgjøre Sagen, blot fordi et Par Medlemmer opstille et Forslag derom paa Finantsloven. — Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) egentlig ikke stillede noget heldigt Horoscop for Kirken med Hensyn til, hvorledes man vilde høre sig ad, naar først disse Indtægter, som ere tillagte Kirken, kom ind paa Finantsloven; thi medens den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds meget bestemt frembærede, at i finantsiel Henseende havde det ikke Noget at betyde, var den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds af den Mening, at, naar man først fik Indtægterne herind paa Finantsloven, skulde man nok efterhaanden finde paa at gjøre store Besparelser, saaledes at man havde en reel Fordeel deraf. De ærede Herrer ere saaledes her af en noget forskjellig Mening. Naar det ærede Medlem saa bestemt beklagede, at de Medlemmer af Folketirken, der ikke længere sluttede sig til Præsten i det Sogn, hvor de betalte deres Tiender, men løste Sognebaand til en anden Præst, alligevel skulde betale Tiender til den i Sognet ansatte Præst, saa forekommer dette mig at være Noget, som Grundloven allerede har forudsat kunde indtræde. Naar det nemlig hedder i Grundlovens § 77: „Ingen er pligtig at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans

egen“, saa ligger jo deri den Tanke, at man meget godt kan være pligtig til at yde sin Tiende til en Præst, der repræsenterer en religiøs Retning, der er forskjellig fra Gens egen.

S. C. D. Müller: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) vendte sig med en saa særdeles varm Interesse til mig, at han vist ikke vil tage mig det ilde op, at jeg replicerer med et Par Ord. Dette store Argument fra Bispetienderne kommer bestandig frem, uagtet det saa ofte er paavist, sikkert ogsaa her engang tidligere, saavidt jeg erindrer, af Mourad, at Bispetienderne ingenlunde oprindeligen ere tagne af Staten, Bispetienderne ere ved Resolutionen af 28de Mai 1824 paa Bispernes Ansøgning overtagne første Gang af Staten paa 6 Aar paa Grund af, at Bisperne ikke kunde komme ud af det formedelst de lave Kornpriser og de mange Paalæg, der vare paalagte dem til Kirken og Stolens Brug. Nyens Biskop havde saaledes i 1823 en Indtægt ved sine Tiender af 3,644 Rd., men der var paalagt ham Afgifter paa samme Tid til kirkelige Demed, til Amtsprovstifonden osv. til et Beløb af ikke mindre end 3,017 Rd., saa at Biskoppen kun fik omtrent 5—600 Rd. tilbage. Under disse trykkende Forhold ansøgte Biskoppen om, at Kongen vilde lade Statskassen udrede en bestemt Gage til dem imod, at Staten saa tog Indtægten i 6 Aar af Bispetienderne. Det er Biskoppen og Kongen, som ifølge den ældre indtraadte Kirkeordning af 1536 og den senere af 1660, ere komne overeens; i vor hele ældre Kirkeordning er det jo nemlig et Princip, som altid, fra det Dieblif af, at det danske Rigsraad ved en Reservation til Fordeel for Kirken, satte sig imod, at Christen den Tredie skulde overtage Styrelsen af Kirken alene, som han i sit Udlast til Ordinantken nærmest havde ønsket, gennemgaaende er bleven fastholdt, at man hører Kirken om saadanne Gjenstande, og det er,